

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1157**z dnia 20 czerwca 2019 r.****w sprawie poprawy zabezpieczeń dowodów osobistych obywateli Unii i dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii i członkom ich rodzin korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 21 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Jednym z założeń Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) było ułatwienie swobodnego przepływu osób przy zapewnieniu bezpieczeństwa narodom, poprzez ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, zgodnie z postanowieniami TUE i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (2) Obywatelstwo Unii wiąże się z przyznaniem każdemu obywatelowi Unii prawa do swobodnego przemieszczania się z zastrzeżeniem pewnych ograniczeń i warunków. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/38/WE ⁽³⁾ wprowadza to prawo w życie. Również art. 45 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą praw podstawowych”) zawiera przepisy zapewniające swobodę przemieszczania się i pobytu. Swoboda przemieszczania się wiąże się z prawem do wyjazdu z państw członkowskich i wjazdu na ich terytorium z ważnym dowodem osobistym lub paszportem.
- (3) Zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE państwa członkowskie wydają i odnawiają swoim obywatelom dowody osobiste lub paszporty zgodnie z prawem krajowym. Ponadto dyrektywa 2004/38/WE stanowi, że państwa członkowskie mogą wymagać, aby obywatele Unii i członkowie ich rodzin zarejestrowali się w odpowiednich organach. Państwa członkowskie są zobowiązane do wydawania obywatelom Unii zaświadczeń o rejestracji na warunkach określonych w tej dyrektywie. Zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE państwa członkowskie są również zobowiązane do wydawania kart pobytowych członkom rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, oraz do wydawania, na wniosek, dokumentów poświadczających pobyt stały i kart stałego pobytu.
- (4) Dyrektywa 2004/38/WE stanowi, że państwa członkowskie mogą przyjąć niezbędne środki w celu odmowy, zniesienia lub wycofania dowolnego prawa przyznanego tą dyrektywą w przypadku nadużycia praw lub oszustw. Za typowe przypadki oszustw w świetle tej dyrektywy uznano fałszowanie dokumentów lub nieprawdziwe przedstawienie istotnego faktu w odniesieniu do warunków związanych z prawem pobytu.
- (5) Istnieją znaczące różnice w poziomie zabezpieczeń krajowych dowodów osobistych wydawanych przez państwa członkowskie oraz dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii zamieszkującym w innym państwie członkowskim, jak również członkom ich rodzin. Te różnice zwiększają ryzyko fałszowania dokumentów oraz ryzyko przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów, a także przysparzają obywatelom trudności praktycznych, gdy chcą oni korzystać z przysługującego im prawa do swobodnego przemieszczania się. Statystyki z sieci analiz ryzyka w sprawie przestępstw przeciwko wiarygodności europejskich dokumentów pokazują, że liczba przypadków fałszowania dowodów osobistych wzrosła.

⁽¹⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 78.⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 4 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 6 czerwca 2019 r.⁽³⁾ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

- (6) W komunikacie z dnia 14 września 2016 r. zatytułowanym „Zwiększanie bezpieczeństwa w mobilnym świecie: ulepszona wymiana informacji na rzecz walki z terroryzmem i wzmocnionych granic zewnętrznych” Komisja podkreśliła, że bezpieczne dokumenty podróży mają kluczowe znaczenie w przypadku gdy konieczne jest niebudzące wątpliwości ustalenie tożsamości danej osoby, i zapowiedziała, że przedstawi plan działania na rzecz zwalczania przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów podróży. Zgodnie z tym komunikatem ulepszone podejście opiera się na solidnych systemach mających na celu zapobieganie nadużyciom i zagrożeniom bezpieczeństwa wewnętrznego wynikającym z luk w zabezpieczeniach dokumentów, w szczególności nadużyciom i zagrożeniom związanym z terroryzmem i przestępczością transgraniczną.
- (7) Zgodnie z planem działania Komisji z dnia 8 grudnia 2016 r. na rzecz wzmocnienia europejskiej reakcji na przestępstwa przeciwko wierzytelności dokumentów (zwanym dalej „planem działania z 2016 r.”) co najmniej trzy czwarte fałszywych dokumentów wykrytych na granicach zewnętrznych, a także na obszarze bez kontroli na granicach wewnętrznych miało uchodzić za wydane przez państwa członkowskie i państwa stowarzyszone w ramach Schengen. Mniej bezpieczne krajowe dowody osobiste wydawane przez państwa członkowskie są najczęściej wykrywanymi fałszywymi dokumentami używanymi do podróżowania w obrębie strefy Schengen.
- (8) W celu odstraszenia od popełniania oszustw dotyczących tożsamości państwa członkowskie powinny dołożyć starań, by fałszowanie i podrabianie dokumentów potwierdzających tożsamość oraz korzystanie z takich sfałszowanych lub podrobionych dokumentów było odpowiednio karane w ich prawie krajowym.
- (9) W planie działania z 2016 r. odniesiono się do zagrożenia, jakie wynika z posługiwania się fałszywymi dowodami osobistymi i dokumentami pobytowymi. W planie działania z 2016 r. oraz w sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE z 2017 r. Komisja zobowiązała się do przeanalizowania wariantów strategicznych w celu poprawy zabezpieczeń dowodów osobistych i dokumentów pobytowych.
- (10) Zgodnie z planem działania z 2016 r. wydawanie autentycznych i bezpiecznych dowodów osobistych wymaga wiarygodnego procesu rejestracji tożsamości i bezpiecznych dokumentów „źródłowych” wspierających proces wydawania dowodów osobistych. Komisja, państwa członkowskie i odpowiednie agencje Unii powinny nadal współpracować, aby dokumenty źródłowe były mniej podatne na oszustwa, z uwagi na częstsze posługiwanie się fałszywymi dokumentami źródłowymi.
- (11) Niniejsze rozporządzenie nie nakłada na państwa członkowskie obowiązku wprowadzenia dowodów osobistych lub dokumentów pobytowych, w przypadku gdy nie są one przewidziane w prawie krajowym, ani nie wpływa na uprawnienia państw członkowskich do wydawania, na mocy prawa krajowego, innych dokumentów pobytowych nieobjętych zakresem prawa Unii, na przykład kart pobytowych wydawanych wszystkim mieszkańcom na ich terytorium, bez względu na ich obywatelstwo.
- (12) Niniejsze rozporządzenie nie uniemożliwia państwom członkowskim przyjmowania do celów identyfikacji w sposób niedyskryminacyjny dokumentów innych niż dokumenty podróży, takich jak prawo jazdy.
- (13) Dokumentów potwierdzających tożsamość wydawanych obywatelom, których prawa do swobodnego przemieszczania się ograniczono zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym, wyraźnie wskazujących, że nie mogą być używane jako dokumenty podróży, nie powinno się uznawać za dokumenty objęte zakresem niniejszego rozporządzenia.
- (14) Dokumentów podróży zgodnych z częścią 5 dokumentu nr 9303 Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) w sprawie dokumentów podróży przeznaczonych do odczytu maszynowego (wydanie siódme z 2015 r.) (zwanego dalej „dokumentem ICAO nr 9303”), które nie służą do identyfikacji w wydającym państwie członkowskim, takich jak karta paszportowa wydawana przez Irlandię, nie powinno się uznawać za objęte zakresem niniejszego rozporządzenia.
- (15) Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na korzystanie z dowodów osobistych i dokumentów pobytowych z funkcją tożsamości elektronicznej przez państwa członkowskie do innych celów ani nie wpływa na przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 (*), które przewiduje ogólnounijne wzajemne uznawanie identyfikacji elektronicznej w dostępie do usług publicznych i które jest pomocne dla obywateli przemieszczających się do innego państwa członkowskiego, gdyż wprowadza wymóg wzajemnego uznawania środków identyfikacji elektronicznej z zastrzeżeniem pewnych warunków. Ulepszone dowody osobiste powinny zapewnić łatwiejszą identyfikację i przyczynić się do lepszego dostępu do usług.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz. U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

- (16) Prawidłowa weryfikacja dowodów osobistych i dokumentów pobytowych wiąże się z koniecznością stosowania przez państwa członkowskie odpowiedniego tytułu dla każdego rodzaju dokumentu objętego niniejszym rozporządzeniem. Dla ułatwienia kontroli dokumentów objętych niniejszym rozporządzeniem w innych państwach członkowskich tytuł dokumentu powinien być również podany w przynajmniej jednym dodatkowym języku urzędowym instytucji Unii. W przypadku gdy w odniesieniu do dowodów osobistych państwa członkowskie stosują już ugruntowane nazwy inne niż tytuł „dowód osobisty”, powinny mieć możliwość dalszego stosowania takich nazw w swoim języku urzędowym lub w swoich językach urzędowych. W przyszłości nie należy jednak wprowadzać żadnych nowych nazw.
- (17) Zabezpieczenia są niezbędne do sprawdzenia, czy dokument jest autentyczny, oraz w celu ustalenia tożsamości osoby. Określenie minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń oraz włączenie danych biometrycznych do dowodów osobistych i kart pobytowych członków rodziny, którzy nie są obywatelami danego państwa członkowskiego, stanowi ważny krok na drodze do zwiększenia bezpieczeństwa posługiwania się nimi w Unii. Włączenie takich identyfikatorów biometrycznych powinno umożliwić obywatelom Unii czerpanie pełnych korzyści z przysługujących im praw do swobodnego przemieszczania się.
- (18) Umieszczanie wizerunku twarzy i dwóch odcisków palców (zwanymi dalej „danymi biometrycznymi”) w dowodach osobistych i kartach pobytowych, przewidziane już w odniesieniu do paszportów biometrycznych i dokumentów pobytowych wystawianych obywatelom państw trzecich, stanowi odpowiednią metodę łączenia wiarygodnej identyfikacji i ustalania autentyczności ze zmniejszonym ryzykiem oszustwa w celu poprawy bezpieczeństwa dowodów osobistych oraz kart pobytowych.
- (19) Zgodnie z powszechną praktyką, w celu weryfikacji autentyczności dokumentu i tożsamości jego posiadacza, państwa członkowskie powinny w pierwszej kolejności sprawdzić wizerunek twarzy, a gdy jest to niezbędne do potwierdzenia w sposób niebudzący wątpliwości autentyczności dokumentu i tożsamości posiadacza, państwa członkowskie powinny również sprawdzić odciski palców.
- (20) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w przypadkach gdy weryfikacja danych biometrycznych nie potwierdza autentyczności dokumentu lub tożsamości jego posiadacza, wykwalifikowany personel przeprowadzał obowiązkową kontrolę ręczną.
- (21) Niniejsze rozporządzenie nie stanowi podstawy prawnej do ustanowienia lub prowadzenia na szczeblu krajowym baz danych do celów przechowywania danych biometrycznych w państwach członkowskich, gdyż podstawę taką powinno stanowić prawo krajowe, które musi być zgodne z prawem Unii dotyczącym ochrony danych. Ponadto niniejsze rozporządzenie nie stanowi podstawy prawnej do stworzenia lub prowadzenia scentralizowanej bazy danych na szczeblu Unii.
- (22) Dane biometryczne powinny być gromadzone i przechowywane na nośniku danych dowodów osobistych i dokumentów pobytowych do celów weryfikacji autentyczności dokumentu i tożsamości jego posiadacza. Weryfikacja taka powinna być przeprowadzana wyłącznie przez należycie upoważniony personel i wyłącznie gdy prawo wymaga okazania dokumentu. Ponadto dane biometryczne gromadzone do celów personalizacji dowodów osobistych lub dokumentów pobytowych powinny być przechowywane w wysoce bezpieczny sposób i wyłącznie do dnia odbioru dokumentu, a w każdym razie nie dłużej niż 90 dni od daty wydania tego dokumentu. Po upływie tego okresu dane biometryczne powinny zostać natychmiast usunięte lub zniszczone. Powinno to pozostawać bez uszczerbku dla innych rodzajów przetwarzania tych danych zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym dotyczącym ochrony danych.
- (23) Na użytek niniejszego rozporządzenia należy uwzględnić specyfikacje określone w dokumencie ICAO nr 9303, które zapewniają globalną interoperacyjność, w tym w odniesieniu do odczytu maszynowego i stosowania kontroli wizualnej.
- (24) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość podejmowania decyzji o włączeniu danych dotyczących płci danej osoby do dokumentu objętego niniejszym rozporządzeniem. Jeżeli państwo członkowskie uwzględni płeć danej osoby w takim dokumencie, należy odpowiednio stosować właściwe wartości określone w dokumencie ICAO nr 9303: „F”, „M” lub „X” lub odpowiednią literę stosowaną w języku lub językach danego państwa członkowskiego.
- (25) Należy przyznać Komisji uprawnienia wykonawcze w celu zapewnienia, aby przyszłe standardy zabezpieczeń i specyfikacje techniczne przyjęte zgodnie z rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002⁽⁵⁾ zostały należycie uwzględnione, w stosownych przypadkach, w odniesieniu do dowodów osobistych i kart pobytowych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽⁶⁾. W tym celu Komisję wspomaga komitet ustanowiony w art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1683/95⁽⁷⁾. W stosownych przypadkach powinna istnieć możliwość, aby przyjęte akty wykonawcze pozostały niejawnymi dla uniknięcia ryzyka podrabiania i fałszowania.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiające jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz.U. L 157 z 15.6.2002, s. 1).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1683/95 z dnia 29 maja 1995 r. ustanawiające jednolity formularz wizowy (Dz.U. L 164 z 14.7.1995, s. 1).

- (26) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wprowadzono właściwe i skuteczne procedury pobierania identyfikatorów biometrycznych oraz aby takie procedury były zgodne z prawami i zasadami określonymi w Karcie praw podstawowych, Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności Rady Europy oraz Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka. Podczas trwania procedury pobierania danych państwa członkowskie powinny dbać w pierwszym rzędzie o najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka. W tym celu wykwalifikowany personel powinien przejść odpowiednie szkolenie dotyczące przyjaznych dzieciom praktyk pobierania identyfikatorów biometrycznych.
- (27) W przypadku gdy występują trudności w pobieraniu identyfikatorów biometrycznych, państwa członkowskie powinny zapewnić wprowadzenie odpowiednich procedur w celu poszanowania godności danej osoby. Należy zatem wziąć pod uwagę specyficzne względy związane z płcią i szczególnymi potrzebami dzieci oraz osób wymagających szczególnego traktowania.
- (28) Wprowadzenie minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń i wzorów dowodów osobistych powinno umożliwić państwom członkowskim polegać na autentyczności tych dokumentów, gdy obywatele Unii korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się. Wprowadzenie wzmocnionych norm dotyczących zabezpieczeń powinno zapewnić wystarczające gwarancje organom publicznym i podmiotom prywatnym, aby mogły one polegać na autentyczności dowodów osobistych używanych przez obywateli Unii do celów identyfikacji.
- (29) Znak wyróżniający w postaci dwuliterowego kodu państwa członkowskiego, które wydaje dokument, wydrukowany w sposób kontrastujący w niebieskim prostokącie i otoczony dwunastoma żółtymi gwiazdami, ułatwia kontrolę wzrokową dokumentu, w szczególności gdy jego posiadacz korzysta z prawa do swobodnego przemieszczania się.
- (30) Chociaż utrzymuje się możliwość zastosowania dodatkowych elementów krajowych, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby nie obniżały one skuteczności wspólnych zabezpieczeń ani nie miały negatywnego wpływu na transgraniczną kompatybilność dowodów osobistych, jak na przykład możliwość ich odczytu z wykorzystaniem urządzeń używanych przez państwa członkowskie inne niż te, które wydały dowód osobisty.
- (31) Wprowadzenie norm dotyczących zabezpieczeń dowodów osobistych i kart pobytowych członków rodzin, którzy nie są obywatelami danego państwa członkowskiego, nie powinno prowadzić do nieproporcjonalnego wzrostu opłat obowiązujących obywateli Unii lub obywateli państw trzecich. Państwa członkowskie powinny uwzględnić tę zasadę przy ogłaszaniu przetargów.
- (32) Państwa członkowskie powinny podjąć wszelkie niezbędne kroki, aby dane biometryczne prawidłowo identyfikowały osobę, której wydawany jest dowód osobisty. W tym celu państwa członkowskie mogłyby rozważyć pobieranie identyfikatorów biometrycznych, w szczególności wizerunku twarzy, za pomocą pobierania wizerunków twarzy na żywo przez organy krajowe wydające dowody osobiste.
- (33) Państwa członkowskie powinny wymieniać między sobą informacje niezbędne do celów dostępu do informacji zapisanych na bezpiecznym nośniku danych, ich uwierzytelnienia i sprawdzenia. Formaty wykorzystane na zabezpieczonym nośniku danych powinny być interoperacyjne, w tym w odniesieniu do zautomatyzowanych przejść granicznych.
- (34) W dyrektywie 2004/38/WE odniesiono się do sytuacji, w której obywatele Unii lub członkowie ich rodzin niebędący obywatelami danego państwa członkowskiego i nieposiadający niezbędnych dokumentów podróży mają mieć zapewnione wszelkie racjonalne możliwości udowodnienia w inny sposób, że są objęci prawem do swobodnego przemieszczania się. Środki te mogą obejmować tymczasowe dokumenty potwierdzające tożsamość oraz karty pobytowe wydawane takim członkom rodzin.
- (35) Niniejsze rozporządzenie nie narusza obowiązków określonych w Karcie praw podstawowych i w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Państwa członkowskie zachęca się w związku z tym do współpracy z Komisją nad włączeniem dodatkowych elementów, które sprawiają, że dowody osobiste staną się bardziej dostępne i łatwiejsze w użyciu dla osób z niepełnosprawnościami. Państwa członkowskie powinny zbadać możliwość zastosowania rozwiązań takich jak mobilne urządzenia rejestrujące w celu wydawania dowodów osobistych osobom, które nie są w stanie udać się do siedziby organów odpowiedzialnych za wydawanie dowodów osobistych.
- (36) Dokumenty pobytowe wydawane obywatelom Unii powinny zawierać konkretne informacje, dzięki którym będą one identyfikowane jako takie we wszystkich państwach członkowskich. Powinno to ułatwić uznawanie korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się przez przemieszczających się obywateli Unii oraz praw związanych z tym wykonaniem, jednak harmonizacja nie powinna wykraczać poza to, co jest właściwe, aby zaradzić słabościom w obecnych dokumentach. Państwa członkowskie mają swobodę wyboru formatu, w jakim dokumenty te są wydawane, i mogą wydawać je w formacie zgodnym ze specyfikacjami określonymi w dokumencie ICAO nr 9303.

- (37) W odniesieniu do dokumentów pobytowych wydawanych członkom rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, należy stosować ten sam wzór i zabezpieczenia, jakie są przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1030/2002, w wersji zmienionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1954 ⁽⁸⁾. Oprócz potwierdzenia prawa pobytu dokumenty te zwalniają również swoich posiadaczy, którzy w przeciwnym razie podlegaliby obowiązkowi wizowemu, z konieczności uzyskania wizy, gdy towarzyszą oni obywatelowi Unii lub do niego dołączają na terytorium Unii.
- (38) Dyrektywa 2004/38/WE stanowi, że dokumenty wydawane członkom rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, mają nosić nazwę „Karta pobytowa członka rodziny obywatela Unii”. Aby ułatwić identyfikację członków rodziny obywatela Unii, ich karty pobytowe powinny zawierać standardowy tytuł i kod.
- (39) Biorąc pod uwagę zarówno ryzyko związane z bezpieczeństwem, jak i koszty ponoszone przez państwa członkowskie, dowody osobiste oraz karty pobytowe członka rodziny obywatela Unii, których zabezpieczenia nie są wystarczające, powinny być stopniowo wycofywane. Zasadniczo okres wycofywania trwający dziesięć lat w przypadku dowodów osobistych i pięć lat w przypadku kart pobytowych powinien być wystarczający do zapewnienia równowagi między częstotliwością, z jaką zwykle dokonuje się wymiany dokumentów, a potrzebą wypełnienia istniejącej luki w zakresie bezpieczeństwa na terytorium Unii. Jednak w przypadku dokumentów, które nie są wyposażone w istotne zabezpieczenia lub nie są przeznaczone do odczytu maszynowego, ze względów bezpieczeństwa konieczne jest, aby okres ten był krótszy.
- (40) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ⁽⁹⁾ ma zastosowanie do danych osobowych, które mają być przetwarzane w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia. Należy doprecyzować gwarancje mające zastosowanie do przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności do danych wrażliwych, takich jak identyfikatory biometryczne. Osoby, których dane dotyczą, powinny być poinformowane o istnieniu w ich dokumentach nośnika danych biometrycznych, w tym o ich dostępności w formie zbliżeniowej, a także o wszystkich przypadkach wykorzystania danych zawartych w ich dowodach osobistych i dokumentach pobytowych. W każdym przypadku osoby, których dane dotyczą, powinny mieć dostęp do danych osobowych przetwarzanych w ich dowodach osobistych i dokumentach pobytowych, a także prawo do sprostowania tych danych poprzez wydanie nowego dokumentu, w przypadku gdy dane takie są błędne lub niepełne. Nośnik danych powinien zapewniać wysoki poziom zabezpieczenia i skutecznie chronić przechowywane na nim dane osobowe przed nieuprawnionym dostępem.
- (41) Państwa członkowskie powinny być odpowiedzialne za prawidłowe przetwarzanie danych biometrycznych, od ich pobrania do umieszczenia na bezpiecznym nośniku, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679.
- (42) Państwa członkowskie powinny zachować szczególną ostrożność w przypadku gdy współpracują z usługodawcą zewnętrznym. Współpraca taka nie powinna wykluczać odpowiedzialności państwa członkowskiego wynikającej z prawa Unii lub prawa krajowego z tytułu naruszenia obowiązków w odniesieniu do danych osobowych.
- (43) W niniejszym rozporządzeniu należy określić podstawę gromadzenia i przechowywania danych znajdujących się na nośniku danych w dowodach osobistych i dokumentach pobytowych. Zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym oraz w poszanowaniu zasad konieczności i proporcjonalności państwa członkowskie powinny mieć możliwość przechowywania innych danych na nośniku danych na potrzeby usług elektronicznych lub w innych celach związanych z dowodem osobistym lub dokumentem pobytowym. Przetwarzanie takich danych, w tym ich gromadzenie, oraz cele, do jakich mogą one być wykorzystywane, powinny być dopuszczone w prawie Unii lub prawie krajowym. Wszystkie dane krajowe do takich celów powinny być pod względem fizycznym lub logicznym oddzielone od danych biometrycznych, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, i przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679.
- (44) Państwa członkowskie powinny stosować niniejsze rozporządzenie najpóźniej 24 miesiące od dnia jego wejścia w życie. Począwszy od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie powinny wydawać wyłącznie dokumenty, które spełniają wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1954 z dnia 25 października 2017 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1030/2002 ustanawiające jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz.U. L 286 z 1.11.2017, s. 9).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

- (45) Komisja powinna złożyć sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia odpowiednio dwa lata i 11 lat po dacie rozpoczęcia jego stosowania, uwzględniając kwestię tego, czy poziom zabezpieczeń jest właściwy, oraz kwestię wpływu rozporządzenia na prawa podstawowe i zasady ochrony danych. Zgodnie z Porozumieniem międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁰⁾ Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszego rozporządzenia sześć lat po dacie jego wejścia w życie, a następnie co sześć lat, na podstawie informacji zgromadzonych dzięki szczególnym uzgodnieniom w zakresie monitorowania, aby ocenić faktyczny wpływ niniejszego rozporządzenia oraz potrzebę podjęcia dalszych działań. Do celów monitorowania państwa członkowskie powinny gromadzić dane statystyczne dotyczące liczby wydanych przez siebie dowodów osobistych i dokumentów pobytowych.
- (46) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie wzmocnienie bezpieczeństwa i ułatwienie wykonywania prawa do swobodnego przemieszczania się przez obywateli Unii i członków ich rodzin, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary lub skutki działania możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (47) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych oraz jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych obejmującymi poszanowanie godności ludzkiej, prawo do integralności osoby, zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania, prawo do równości wobec prawa, prawo do niedyskryminacji, prawa dzieci, prawa osób starszych, prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawo do ochrony danych osobowych, prawo do swobodnego przemieszczania się oraz prawo do skutecznego środka prawnego. Przy wdrażaniu niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie powinny przestrzegać postanowień Karty praw podstawowych.
- (48) Europejski Inspektor Ochrony Danych i Agencja Praw Podstawowych wydali opinię odpowiednio w dniu 10 sierpnia 2018 r. ⁽¹¹⁾ i 5 września 2018 r. ⁽¹²⁾,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie wzmacnia normy dotyczące zabezpieczeń mające zastosowanie do dowodów osobistych wydawanych przez państwa członkowskie swoim obywatelom oraz do dokumentów pobytowych wydawanych przez państwa członkowskie obywatelom Unii i członkom ich rodzin, kiedy korzystają oni z prawa do swobodnego przemieszczania się.

Artykuł 2

Zakres

Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do:

- a) dowodów osobistych, które państwa członkowskie wydają swoim obywatelom i o których mowa w art. 4 ust. 3 dyrektywy 2004/38/WE;

Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do tymczasowych dokumentów potwierdzających tożsamość o okresie ważności krótszym niż sześć miesięcy.

- b) zaświadczeń o rejestracji wydawanych zgodnie z art. 8 dyrektywy 2004/38/WE obywatelom Unii, których okres pobytu w przyjmującym państwie członkowskim przekracza trzy miesiące oraz dokumentów poświadczających pobyt stały wydawanych zgodnie z art. 19 dyrektywy 2004/38/WE obywatelom Unii na wniosek;
- c) kart pobytowych wydawanych zgodnie z art. 10 dyrektywy 2004/38/WE członkom rodziny obywatela Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, oraz kart stałego pobytu wydawanych zgodnie z art. 20 dyrektywy 2004/38/WE członkom rodzin obywateli Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 338 z 21.9.2018, s. 22.

⁽¹²⁾ Dotychczas nieopublikowane.

ROZDZIAŁ II

KRAJOWE DOWODY OSOBISTE

Artykuł 3

Normy dotyczące zabezpieczeń/wzór/specyfikacje

1. Dowody osobiste wydawane przez państwa członkowskie są wytwarzane w formacie ID-1 i zawierają pole przeznaczone do odczytu maszynowego. Takie dowody osobiste opierają się na specyfikacjach i minimalnych normach dotyczących zabezpieczeń określonych w dokumencie ICAO nr 9303 i są zgodne z wymogami określonymi w lit. c), d), f) i g) załącznika do rozporządzenia (WE) nr 1030/2002 w wersji zmienionej rozporządzeniem (UE) 2017/1954.

2. Elementy danych zawarte na dowodach osobistych są zgodne ze specyfikacjami określonymi w części 5 dokumentu ICAO nr 9303.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego, numer dokumentu może być umieszczony w polu I, a wskazanie płci danej osoby jest fakultatywne.

3. Na dokumencie widnieje tytuł „Dowód osobisty” lub inne ogólnie przyjęte oznaczenie krajowe w języku urzędowym lub językach urzędowych wydającego państwa członkowskiego oraz słowa „Dowód osobisty” w co najmniej jednym innym języku urzędowym instytucji Unii.

4. Dowód osobisty zawiera, z przodu, dwuliterowy kod państwa członkowskiego wydającego dokument, wydrukowany w sposób kontrastujący na tle niebieskiego prostokąta i otoczony 12 żółtymi gwiazdami.

5. Dowody osobiste są wyposażone w nośnik danych o wysokim stopniu zabezpieczenia, który zawiera wizerunek twarzy posiadacza dokumentu i dwa odciski palców w formatach cyfrowych. W odniesieniu do pobierania identyfikatorów biometrycznych państwa członkowskie stosują specyfikacje techniczne określone w decyzji wykonawczej Komisji C(2018)7767⁽¹³⁾.

6. Nośnik danych musi mieć wystarczającą pojemność i wydajność, aby zagwarantować integralność, autentyczność i poufność danych. Przechowywane dane są dostępne w formie bezstykowej i zabezpieczone, jak określono w decyzji wykonawczej C(2018)7767. Państwa członkowskie wymieniają się informacjami niezbędnymi do uwierzytelnienia nośnika danych oraz do dostępu do danych biometrycznych i ich weryfikacji, o których mowa w ust. 5.

7. Z obowiązku złożenia odcisków palców mogą być zwolnione dzieci poniżej 12 roku życia.

Z obowiązku złożenia odcisków palców zwolnione są dzieci poniżej 6 roku życia.

Z obowiązku złożenia odcisków palców zwolnione są osoby, od których pobranie takich odcisków jest fizycznie niemożliwe.

8. Jeżeli jest to konieczne i proporcjonalne do zamierzonego celu, państwa członkowskie mogą zamieszczać dane szczegółowe i adnotacje do użytku krajowego, zgodnie z wymogami prawa krajowego. Nie może to spowodować obniżenia efektywności minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń oraz transgranicznej kompatybilności dowodów osobistych.

9. W przypadku gdy państwa członkowskie umieszczają podwójny interfejs lub osobny nośnik danych w dowodzie osobistym, dodatkowy nośnik danych musi być zgodny z odpowiednimi normami ISO i nie może zakłócać w żaden sposób działania nośnika danych, o którym mowa w ust. 5.

10. W przypadku gdy państwa członkowskie przechowują w dowodach osobistych dane na użytek usług elektronicznych, takich jak administracja elektroniczna i e-biznes, takie dane krajowe muszą być pod względem fizycznym lub logicznym oddzielone od danych biometrycznych, o których mowa w ust. 5.

11. W przypadku gdy państwa członkowskie wprowadzają do dowodów osobistych dodatkowe zabezpieczenia, nie może obniżyć to poziomu kompatybilności transgranicznej takich dowodów osobistych ani skuteczności minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń.

⁽¹³⁾ Decyzja wykonawcza Komisji C(2018)7767 z dnia 30 listopada 2018 r. określająca specyfikację techniczną jednolitego wzoru dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich i uchylająca decyzję C(2002)3069.

Artykuł 4

Okres ważności

1. Minimalny okres ważności dowodów osobistych wynosi pięć lat, a maksymalny okres ważności – dziesięć lat.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą przewidzieć okres ważności:
 - a) krótszy niż pięć lat w przypadku dowodów osobistych wydawanych osobom małoletnim;
 - b) w wyjątkowych przypadkach, krótszy niż pięć lat w przypadku dowodów osobistych wydawanych osobom w szczególnych i ściśle określonych okolicznościach oraz w przypadku gdy okres ważności tych dokumentów jest ograniczony zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym;
 - c) przekraczający dziesięć lat w przypadku dowodów osobistych wydawanych osobom, które ukończyły 70 rok życia;
3. Państwa członkowskie wydają dowód osobisty o okresie ważności wynoszącym dwanaście miesięcy lub mniej w przypadku gdy chwilowo fizycznie niemożliwe jest pobranie odcisków któregokolwiek z palców wnioskodawcy.

Artykuł 5

Stopniowe wycofywanie

1. Dowody osobiste, które nie spełniają wymogów określonych w art. 3, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności lub najpóźniej do dnia 3 sierpnia 2031 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1:
 - a) dowody osobiste, które nie spełniają minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń, określonych w części 2 dokumentu ICAO nr 9303, lub które nie zawierają funkcjonalnego pola przeznaczonego do odczytu maszynowego, określonego w ust. 3, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności lub najpóźniej do dnia 3 sierpnia 2026 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej;
 - b) dowody osobiste osób w wieku 70 lat i powyżej w dniu 2 sierpnia 2021 r., które spełniają minimalne normy dotyczące zabezpieczeń, określone w części 2 dokumentu ICAO nr 9303, i które zawierają funkcjonalne pole przeznaczone do odczytu maszynowego, określone w ust. 3, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności.
3. Na potrzeby ust. 2, funkcjonalne pole przeznaczone do odczytu maszynowego oznacza:
 - a) pole przeznaczone do odczytu maszynowego, zgodne z częścią 3 dokumentu ICAO nr 9303; lub
 - b) inne pole przeznaczone do odczytu maszynowego, w odniesieniu do którego państwo członkowskie dokonujące wpisu powiadamia Komisję o zasadach wymaganych do odczytania i wyświetlania zawartych w nim informacji, chyba że państwo członkowskie powiadomi Komisję, do dnia 2 sierpnia 2021 r., o swoim braku zdolności do odczytania i wyświetlania tych informacji.

Po otrzymaniu powiadomienia, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. b), Komisja informuje odpowiednio zainteresowane państwo członkowskie i Radę.

ROZDZIAŁ III

DOKUMENTY POBYTOWE DLA OBYWATELI UNII

Artykuł 6

Minimalny zakres informacji, które muszą być zawarte

Dokumenty pobytowe, w przypadku gdy są wydawane przez państwa członkowskie obywatelom Unii, zawierają przynajmniej następujące informacje:

- a) tytuł dokumentu w języku urzędowym lub językach urzędowych danego państwa członkowskiego oraz w co najmniej jednym innym języku urzędowym instytucji Unii;
- b) wyraźną informację, że dokument jest wydany obywatelowi Unii zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE;
- c) numer dokumentu;
- d) nazwisko (nazwiska) i imię (imiona) posiadacza;
- e) datę urodzenia posiadacza;

- f) informacje, które mają być zawarte w zaświadczeniach o rejestracji i dokumentach poświadczający pobyt stały, wydanych zgodnie z, odpowiednio, art. 8 i 19 dyrektywy 2004/38/WE;
- g) organ wydający;
- h) na awersie, dwuliterowy kod państwa członkowskiego wydającego dokument, wydrukowany w sposób kontrastujący w niebieskim prostokącie i otoczony 12 żółtymi gwiazdami.

Jeżeli państwo członkowskie podejmie decyzję o pobieraniu odcisków palców, odpowiednie zastosowanie ma art. 3 ust. 7.

Z obowiązku złożenia odcisków palców zwolnione są osoby, w przypadku których pobranie takich odcisków jest fizycznie niemożliwe.

ROZDZIAŁ IV

KARTY POBYTOWE DLA CZŁONKÓW RODZINY, KTÓRZY NIE SĄ OBYWATELAMI JEDNEGO Z PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Artykuł 7

Jednolity wzór

1. Przy wydawaniu kart pobytowych członkom rodziny obywateli Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, państwa członkowskie stosują ten sam format, który określono w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1030/2002 w wersji zmienionej rozporządzeniem (UE) 2017/1954 i który wdrożono decyzją wykonawczą C(2018) 7767.
2. W drodze odstępstwa od ust. 1 dokument nosi tytuł „Karta pobykowa” lub „Karta stałego pobytu”. Państwa członkowskie wskazują, że dokumenty te są wydawane członkowi rodziny obywatela Unii zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE. W tym celu państwa członkowskie stosują standardowy kod „członek rodziny obywatela UE, art. 10 dyrektywy 2004/38/WE”, lub „członek rodziny obywatela UE, art. 20 dyrektywy 2004/38/WE”, w polu danych [10], o czym mowa w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1030/2002 w wersji zmienionej rozporządzeniem (UE) 2017/1954.
3. Państwa członkowskie mogą zamieszczać dane do użytku krajowego zgodnie z prawem krajowym. Przy zamieszczaniu i przechowywaniu takich danych państwa członkowskie przestrzegają wymogów określonych w art. 4 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 1030/2002 w wersji zmienionej rozporządzeniem (UE) 2017/1954.

Artykuł 8

Stopniowe wycofywanie istniejących kart pobytowych

1. Karty pobytowe członków rodziny obywatela Unii niebędących obywatelami jednego z państw członkowskich, które nie spełniają wymogów art. 7, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności lub najpóźniej dnia 3 sierpnia 2026 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.
2. W drodze odstępstwa od ust. 1 karty pobytowe członków rodziny obywatela Unii niebędących obywatelami jednego z państw członkowskich, które nie spełniają minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń, określonych w części 2 dokumentu ICAO nr 9303, lub które nie zawierają funkcjonalnego pola odczytu maszynowego zgodnego z częścią 3 dokumentu ICAO nr 9303, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności lub najpóźniej dnia 3 sierpnia 2023 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

ROZDZIAŁ V

WSPÓLNE PRZEPISY

Artykuł 9

Punkt kontaktowy

1. Każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden organ centralny jako punkt kontaktowy na potrzeby wdrożenia niniejszego rozporządzenia. W przypadku gdy państwo członkowskie wyznaczyło więcej niż jeden organ centralny, wskazuje ono, który z tych organów będzie punktem kontaktowym w celu wykonania niniejszego rozporządzenia. Nazwę tego organu przekazuje ono do wiadomości Komisji oraz innych państw członkowskich. Jeżeli państwo członkowskie zmieni wyznaczony organ, informuje o tym odpowiednio Komisję i pozostałe państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby punkty kontaktowe wiedziały o istnieniu podmiotów udzielających informacji i pomocy na poziomie Unii, w tym jednolitego portalu cyfrowego określonego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 ⁽¹⁴⁾, oraz aby były w stanie z nimi współpracować.

Artykuł 10

Pobieranie identyfikatorów biometrycznych

1. Identyfikatory biometryczne gromadzone są wyłącznie przez wykwalifikowany i odpowiednio upoważniony personel, wyznaczony przez krajowe organy odpowiedzialne za wydawanie dowodów osobistych lub dokumentów pobytowych, w celu umieszczenia ich na nośniku o wysokim stopniu zabezpieczenia, o którym mowa w art. 3 ust. 5 w odniesieniu do dowodów osobistych oraz w art. 7 ust. 1 w odniesieniu do kart pobytowych. W drodze odstępstwa od zdania pierwszego odciski palców są pobierane wyłącznie przez wykwalifikowany i odpowiednio upoważniony personel takich organów, z wyjątkiem przypadków, w których wnioski przedkładane są organom dyplomatycznym i konsularnym państwa członkowskiego.

W celu zapewnienia zgodności identyfikatorów biometrycznych z tożsamością wnioskodawcy, wnioskodawca stawia się osobiście co najmniej raz w trakcie procedury wydawania dokumentu w odniesieniu do każdego wniosku.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wprowadzono właściwe i skuteczne procedury pobierania identyfikatorów biometrycznych oraz aby procedury te nie naruszały praw i zasad określonych w Karcie praw podstawowych, Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka.

W przypadku gdy występują trudności w pobieraniu identyfikatorów biometrycznych, państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie odpowiednich procedur w celu ochrony godności danej osoby.

3. Poza przypadkami, gdy jest to wymagane w celu przetwarzania zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym, identyfikatory biometryczne gromadzone na potrzeby personalizacji dowodów osobistych lub dokumentów pobytowych są przechowywane w wysoce bezpieczny sposób i wyłącznie do dnia odbioru dokumentu, a w każdym razie nie dłużej niż 90 dni od daty wydania tego dokumentu. Po upływie tego okresu identyfikatory biometryczne zostają natychmiast usunięte lub zniszczone.

Artykuł 11

Ochrona danych osobowych i odpowiedzialność

1. Bez uszczerbku dla rozporządzenia (UE) 2016/679 państwa członkowskie zapewniają bezpieczeństwo, integralność, autentyczność i poufność danych gromadzonych i przechowywanych na użytek niniejszego rozporządzenia.

2. Na użytek niniejszego rozporządzenia organy odpowiedzialne za wydawanie dowodów osobistych i dokumentów pobytowych uznaje się za administratora, o którym mowa w art. 4 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2016/679, i są one odpowiedzialne za przetwarzanie danych osobowych.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzoru mogły w pełni wykonywać swoje zadania, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2016/679, w tym miały dostęp do wszystkich danych osobowych i wszelkich niezbędnych informacji, a także do pomieszczeń lub sprzętu do przetwarzania danych prowadzonego przez właściwe organy.

4. Współpraca z usługodawcami zewnętrznymi nie wyklucza odpowiedzialności państwa członkowskiego, która może wynikać z prawa Unii lub prawa krajowego z tytułu naruszenia obowiązków w odniesieniu do danych osobowych.

5. Informacje w formie nadającej się do odczytu maszynowego umieszcza się na dowodzie osobistym lub dokumencie pobytowym wyłącznie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz prawem krajowym wydającego państwa członkowskiego.

6. Dane biometryczne przechowywane na nośniku danych dowodów osobistych i dokumentów pobytowych są wykorzystywane wyłącznie zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym przez odpowiednio upoważniony personel właściwych organów krajowych i agencji unijnych dla potrzeb weryfikacji:

- a) autentyczności dowodu osobistego lub dokumentu pobytowego;
- b) tożsamości jego posiadacza za pomocą bezpośrednio dostępnych porównywalnych cech w przypadkach, gdy okazanie dowodu osobistego lub dokumentu pobytowego jest wymagane przepisami.

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1).

7. Państwa członkowskie prowadzą i przekazują Komisji co roku wykaz właściwych organów mających dostęp do danych biometrycznych przechowywanych na nośniku danych, o którym mowa w art. 3 ust. 5 niniejszego rozporządzenia. Komisja publikuje w internecie zestawienie takich wykazów krajowych.

Artykuł 12

Monitorowanie

Do dnia 2 sierpnia 2020 r. Komisja określa szczegółowy program monitorowania skutków, rezultatów i wpływu niniejszego rozporządzenia, w tym jego wpływu na prawa podstawowe.

W programie monitorowania określa się środki, za pomocą których dane i inne niezbędne dowody mają być gromadzone, a także przedziały czasowe, w jakich ma się to odbywać. Wskazuje się w nim również działania, jakie mają być podejmowane przez Komisję i przez państwa członkowskie w celu gromadzenia i analizowania danych oraz innych dowodów.

Państwa członkowskie dostarczają Komisji dane i inne dowody niezbędne do takiego monitorowania.

Artykuł 13

Sprawozdawczość i ocena

1. Odpowiednio po upływie dwóch, a następnie 11 lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z jego wdrożenia, w szczególności w odniesieniu do ochrony praw podstawowych i danych osobowych.

2. Sześć lat po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, a następnie co sześć lat, Komisja dokonuje jego oceny i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z głównymi ustaleniami. Sprawozdanie dotyczy w szczególności:

- a) wpływu niniejszego rozporządzenia na prawa podstawowe;
- b) mobilności obywateli Unii;
- c) skuteczności weryfikacji biometrycznej w zapewnianiu bezpieczeństwa dokumentów podróży;
- d) możliwego korzystania z kart pobytowych jako dokumentów podróży;
- e) możliwej dalszej wizualnej harmonizacji dowodów osobistych;
- f) konieczności wprowadzenia wspólnych zabezpieczeń tymczasowych dokumentów potwierdzających tożsamość w celu polepszenia ich uznawalności.

3. Państwa członkowskie i właściwe agencje unijne przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tych sprawozdań.

Artykuł 14

Dodatkowe specyfikacje techniczne

1. W celu zapewnienia, w stosownych przypadkach, aby dowody osobiste i dokumenty pobytowe, o których mowa w art. 2 lit. a) i c), były zgodne z przyszłymi minimalnymi normami dotyczącymi zabezpieczeń, Komisja określa w drodze aktów wykonawczych dodatkowe specyfikacje techniczne dotyczące:

- a) dodatkowych zabezpieczeń i wymagań, łącznie z normami dotyczącymi wzmocnionej ochrony przed przerabianiem, podrabianiem i fałszowaniem;
- b) specyfikacji technicznych nośnika identyfikatorów biometrycznych, o którym mowa w art. 3 ust. 5, i ich zabezpieczenia, w tym uniemożliwienia nieuprawnionego dostępu i ułatwienia zatwierdzania;
- c) wymagań dotyczących jakości oraz wspólnych norm technicznych odnoszących się do wizerunku i odcisków palców.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 15 ust. 2.

2. Zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 15 ust. 2, można podjąć decyzję, że specyfikacje, o których mowa w niniejszym artykule, mają być niejawnymi i nie podlegać publikacji. W takim przypadku są one udostępniane wyłącznie wyznaczonym przez państwa członkowskie podmiotom odpowiedzialnym za drukowanie oraz osobom należycie upoważnionym przez dane państwo członkowskie lub Komisję.

3. Każde państwo członkowskie wyznacza jeden podmiot odpowiedzialny za drukowanie dowodów osobistych i jeden podmiot odpowiedzialny za drukowanie kart pobytowych członków rodziny obywateli Unii oraz podaje nazwy takich organów Komisji i pozostałym państwom członkowskim. Państwa członkowskie są uprawnione do zmiany takich wyznaczonych organów oraz informują o tym odpowiednio Komisję i pozostałe państwa członkowskie.

Państwa członkowskie mogą również postanowić o wyznaczeniu jednego podmiotu odpowiedzialnego za drukowanie zarówno dowodów osobistych, jak i kart pobytowych członków rodzin obywateli Unii, oraz podają nazwę tego podmiotu Komisji i pozostałym państwom członkowskim.

Co najmniej dwa państwa członkowskie mogą również podjąć decyzję o wyznaczeniu jednego podmiotu do tych celów, o czym informują odpowiednio Komisję i pozostałe państwa członkowskie.

Artykuł 15

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet powołany na mocy art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1683/95. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011. W przypadku gdy komitet nie wyda opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i zastosowanie ma art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 16

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 2 sierpnia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący